

SkJL

0 4. FEB. 2004

Saksnr.
Ark.nr.

02,416-24

Dato
2 februar 2004Vår referanse
Dh/KmsSkj
Lakkeg 3
0187 Oslo
Telefon 21 01 36 00
Telefax 21 17 56 09
e-mail post@skj.no

- en YS organisasjon

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 Oslo

Høringsuttalelse fra Skatteetatens Landsforening:**Utlevering av opplysninger fra folkeregisteret****1. Innledning**

SkL vil innledningsvis bemerke at Finansdepartementets ønske om å klargjøre folkeregisterets samfunnsmessige funksjon er positivt

Høringsnotatet begrenser likevel denne klargjøringen til folkeregistrenes funksjon som informasjonsbase i fremtiden. Skal registeret åpnes opp og bør det åpnes opp for å gi flere en utvidet adgang til å innhente visse opplysninger fra folkeregistrene. Opplysninger som i dag er undergitt taushetsplikt og rett

Dette er også et spørsmål om hva slags organ samfunnet ønsker at folkeregisteret skal være

2. Bakgrunn

Det blir opplyst i høringsnotatet at det går med mye ressurser til å behandle henvendelser om utlevering av folkeregisteropplysninger. Her oppgis ingen målinger, eller bakgrunn for denne påstanden.

En spørreunde til et bredt utvalg folkeregister viser at folkeregistrene ikke har de store mengdene med henvendelser fra publikum. Som eksempel kan nevnes Grimstad-distriktet som ikke har hatt en eneste skriftlig forespørsel på mange år fra private.

Privat personer som ringer inn for å innhente informasjon om tredje person forteller ofte at de er fornøyd med at vi ikke gir ut informasjon til private uten at de har lovmessig grunnlag eller begrunnet behov, som det heter

De som har et begrunnet behov får sin opplysning.

Hvis det er et interkommunalt selskap som ønsker fødsels- og personnummer til f.eks. lønns- og trekkoppgaver så får de det. Dette er innarbeidet rutine. Gjeldende lovverk ivaretar de som har et begrunnet behov.

Publikum opplyser ofte at de har tillit til at folkeregistrene forholder seg til personvern og til taushetsplikt/rett. Denne tilliten bør vi ikke bryte.

S
K
A
T
T
E
E
T
A
T
E
N
S
L
A
N
D
S
F
O
R
E
N
I
N
G

5. Vurdering av modeller.

Modell 1

Hvis vi åpner opp for at enhver uten grunnlagt behov skal å få opplysninger om navn og adresse osv vil det garantert medføre stor pågang på telefon hver gang det skal arrangeres en klassefest eller det skal sendes julekort eller man lurer på om naboen har bursdag

I en verden der unge jenter må beskyttes fra sine egne foreldre og der det fortsatt er svært vanskelig å få registrert sperret adresse, synes dette er forkastelig. Vilkaaret for sperret adresse er nemlig at det kan dokumenteres at det foreligger fare for liv, legeme eller helse. Hvilken ung jente går til politiet når hun er på flukt fra sin familie? (jf Tvangsgifte) Hvilken ung kvinne går til politiet og anmelder sin ektefelle eller samboer når de har fått trussel om å bli drept hvis de gjør det? Erfaringsmessig vet vi at noen klarer det, men langt de fleste gjør det ikke.

Det kan argumenteres med at det er enkelt å finne en persons adresse via søk på Internett for eksempel i telefonkatalogen, hvorfor skulle da ikke folkeregisteret med sine kvalitets sikrede opplysninger være like enkelt tilgjengelige. I de registre som i dag ligger på Internett er det opp til den enkelte å være registrert, ønsker man ikke å komme med kan man reservere seg. Ingen kan reservere seg mot å stå i folkeregisteret, ei heller i skattelisten så lenge man har formue eller inntekt i Norge.

Det vises til høringen om offentliggjøring av skattelistene og den innskjerpelse som foreslås her. Bakgrunnen for å stramme inn den vanlige borgers tilgang til disse opplysningene var nettopp å unngå misbruk av offentlige registre. Når det foreslås å begrense personopplysningen her til navn, fødselsår og poststed, så finner vi det underlig at departementet et halvt år senere finner det samfunnstjenelig å åpne for fri tilgang til navn, fødested, fødselsdato, adresse og evt dødsdato.

I henhold til strategisk plan for skatteetaten er et av etatens hovedmål at Skatteetaten skal sikre et folkeregister med høy kvalitet. Folkeregistrene har fått seg tillagt nye områder, senest utvidet behandling av navneendringer og prøving av ekteskapsvilkår. Registeret har også en viktig, og arbeidskrevende oppgave å utføre ved oppfølging av oppholdstillatelser.

Vi mener at det offentlige bør bruke sine ressurser til å holde en høy kompetanse og heve kvaliteten på dette registeret som er så grunnleggende viktig som informasjonsbase for all offentlig virksomhet, isteden for å bruke ressurser på å drive opplysningsvirksomhet for at alle f.eks skal få innbydelse til jubileumsfest.

Hvis finansdepartementet likevel mener at det skal åpnes opp for allmennheten så bør det heller opprettes en sentral med 800-nummer der alle kan ringe for å få informasjon (call-senter). Dette vil i så fall stenge for forskjellsbehandling som det henvises til.

Med en sentral 1800-nummerserien kan det tas inn gebyr. Det vil koste så og så meget for å få informasjonen. En annen ting er at folkeregistrene spares for rush i telefonen og kan konsentrere seg om det de skal - nemlig å sikre et folkeregister med høy kvalitet.

Modell 2:

SkL ser at det i høringen uttrykkes bekymring for tidsbruk til vurdering av hvorvidt opplysninger kan gis til den som forespør eller ikke.

Det oppleves ikke som vanskelig pr i dag for det enkelte folkeregister å gjøre denne vurderingen.

Dersom dette vurderes som vanskelig så må det være av aktører som ønsker å benytte opplysninger, som de pr i dag ikke har rett til å få.

Vi kan ikke se at en innskjørpelse kan komplisere forholdet, tvert imot vil det gi folkeregistrene bedre tid til å øke kvaliteten på sitt register.

I tillegg vil det øke borgernes trygghet å vite at de trygt kan gi pliktige opplysninger til folkeregistret uten fare for at disse brukes verken i kommersielt eller kriminelt formål.

Modell 3:

Denne modellen virker som en utvannet og mer arbeidskrevende modell enn dagens, og kan ikke sies å gi verken den enkelte borger større sikkerhet, eller de opplysnings søkende letter tilgang til opplysninger.

6. Oppsummering.

SkL mener at personvernet må veie tyngst for et register hvor den enkelte borger plikter å være registrert. Vi går derfor primært inn for modell 2. Folkeregistrene bør være til for det offentlige og ikke for det private/kommersielle eller kriminelle.

Subsidiært mener vi at dersom finansdepartementets foretrukne modell velges, med de begrensninger som foreslås for personnummer, så bør det opprettes en sentral opplysningstelefon som skissert over under merknadene til modell 1.

Med hilsen

Kari M. Norheim
Leder SkL